

Základní škola Rozseč nad Kunštátem, okres Blansko

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb., s cílem vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení.

Školní neúspěšnost je chápána jako selhávání žáka v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce pedagogických pracovníků, zákonných zástupců, odborníků a samotného žáka.

Školní neúspěšnost může být podmíněna mnoha faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži
- poruchy chování, PAS
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence
- změna ŠVP v důsledku stěhování, přechod na jinou školu
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče
- nadměrně ochranné rodinné prostředí
- sociálně nežádoucí jevy - domácí násilí, šikana
- nedostatečná motivace a aktivizace při výuce
- konflikty se spolužáky
- nedostatečná spolupráce s rodinou
- žák s OMJ

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, rizikovým chováním - porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu.

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni zákonní zástupci prostřednictvím třídních učitelů.

Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky.

Problémy žáka ve vyučovací hodině:

- nerozumí - nepochopí učivo
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
- nestíhá zapisovat
- nedokáže určit, co je podstatné
- neumí se soustředit
- opakovaně vyrušuje
- problémy komunikace s vyučujícím
- strach z vyučujícího
- obava sdělit, že něčemu nerozumí
- neznalost pravidel komunikace
- nejeví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat
- rozptyluje svoje spolužáky
- odmítá nabízenou pomoc vyučujících

Problémy s domácí přípravou:

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)

- nedostatek návyků - neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení
- neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní

Formy a metody práce s neúspěšnými žáky:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- využíváme podpůrného opatření 1.stupně - vyhodnocení po 3 měsících
- spolupracujeme s PPP, SPC a rodiči
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- zadáváme přiměřené úkoly vycházející z probraného obsahu učiva - domácí příprava
- užíváme podpůrných aktivit - oznámení písemné práce, stanovení termínu ověření znalostí z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci - přehledy, tabulky, kalkulačky - dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně:

tvoríme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem

- Předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence:

zařazení žáka do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení

- Asistent pedagoga:

personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ

- Doporučení ze ŠPZ:

vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka

Nástup žáka do školy

- oblast prevence

- spolupráce s MŠ - již několik let ve škole probíhají setkání budoucích prvňáčků

- setkání a komunikace se zákonnými zástupci budoucích prvňáčků

- co nejdelší dobrá motivace - zažívání příjemných věcí a úspěchu

- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat,
každé dítě je na školu jinak připraveno

- pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit

- dopřát čas na adaptaci

- oblast intervence

- pokud dítě začne selhávat, je nutné upravit vyučovací metody

- všechny postupy je vhodné vysvětlit zákonným zástupcům, aby mohli
podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování – zacílení
na konkrétní problém

- pokud ale dítě výrazně selhává - nutná přesná diagnostika příčin problému -
konzultace se zákonným zástupcem - vyšetření v PPP, SPC

Změna školy:

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu – soulad musí zajistit vyučující
- neznamená to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný rodič), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť - komunikace učitel - rodič - žák
- informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

Nemoc, zvýšená omluvená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy - plán doplnění učiva a přezkoušení
- sledovat absenci žáka - zda krátkodobé absence jsou z důvodu návštěvy lékaře nebo nevolností, rodinných důvodů, zda nejsou pravidelné v době, kdy se píše prověrka, kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu

Změna situace v rodině:

- můžeme pomoci, pokud dobře známe situaci, pokud je dobré klima a vzájemná důvěra
- sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování - nutné vždy řešit - komunikace se zákonným zástupcem
- v případě potřeby doporučíme odbornou pomoc

Špatná sociální situace

- nabídnout žákovi pomoc a podporu

- ohlídat, aby se dítě nestalo terčem posměchu
- řešit problém se zákonnými zástupci
- v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

Rizikové chování, záškoláctví:

- porušení školního řádu nepřehlížet
- pokud nepomůže prevence, rizikové chování řešit v souladu se školním řádem
- důsledné řešení zvýšené omluvené absence

V Rozseči 30. 8. 2024

Mgr. Jitka Šikulová